

Nýggj byrjan

HÓAST áhugamál okkara eru í bestu hondum á teimum, sum í hesum dagum enn einaferð eru í samráðingariðum í Danmørk um framtíð okkara, er einki givið frammanundan um úrslitið.

HUGALIGT er tað heldur ikki nærum altíð at vera tann parturin, sum skal biðja fyri sær og landi sínum hjá øðrum, og tað er ikki sørt, at tann stóða, vit eru komin í móttvegis útlendskum kravánum, hevur gjørt feroingar sum heild minni reystmæltar og herðasignari enn onkuntíð, tá pláss okkara sum fólk í okkara heimsparti kemur upp á tal.

ANNAÐ hevði eisini verið lógið og er tað tí ikki bert til tað verra. Gott er at kenna okkara vitjunartíð sum fólk, um kanska í seinna lagi, og enn betur sum nú uttan ov nógvan háva at royna at standa saman í tolni um tað sum enn má gangast ígjøgnum.

MEGNA vit tað enn eina tíð og heimsbúskapurin annars verður stöðugur

og í besta føri nakað batnandi, er kanska kortini ljós fyri stavni. Fyri okkara viðkomandi er hetta tó mest tilfeingistreytað, tí orku og fólk til at fáa sum frægast burtur úr hava vit.

AT veiðan sambært fiskifrøðingur helst ikki nýtist at fara niður um tað, vit í lötuni veiða, er tó bert litil troyst, fáa vit hana ikki nógv betri til haldar enn higartil.

NÓGV umtalaða bygnaðarnevndin hevur ávisar tankar í so máta, somuleiðis politikarar, fiskavirkistólk og vónandi fiskaúttlytararnir við. Men skal nakað skil verða í eisini framyvir at tala um fiskavirking sum álitið, eiga vit sum skjótast nærum at kvetta við farna framleiðslu - og harvið sølumynstrið.

SJÁLVSAGT er tað nógv lættari sagt enn gjørt, men kortini sýna royndir á ávisum virkjum til at ganga aðrar leiðir bæði framleiðslu- og søluliga, at tað ber til. Meira ivasamt er, hvussu nógv fleiri krónur hava ligið eftir til hesi virki av hesum framleiðslum. Givið er tó, at so nógv fleiri arbeidstímar enn annars

eru komnir burtur úr hesi rávørunøgd umframt stöðugari arbeiði sum heild fyri fólkið.

TAÐ eru ikki so fáir sokallaðir «framstandandi vinnulivsmenn», sum hava hildið lítið um hesa framleiðsluna - hongav ov lítið í mun til meirvirkingina og at stríðið var ikki ómakin vert, samanborið við tað, sum, sjálvsagt við alstórum stuðli, fektst burtur úr túsundtonsasøluni/-framleiðsluni av hálvánaligari rávøru til frammandan idnað.

HVAT vit so enn halda, eru ráðini ikki til annað enn at virka egna fisk okkara sum mest, tí talan er í veruleikanum um arbeiði til flest mógulig burtur úr okkara felags tilfeingi, um at geva flest móguligum lut í hesi okkara felags ogn, hesum ólukkum fiski, sum enn í langa framtíð verður einasta álitið.

TALAN er sostatt ikki um arbeidsskapandi «terapi», sum onkur so forhánisliga vil vera við, men um ein at sær komnan virkispolitiskan vilja til eina skilagóða demokratisering av tí, vit øll eiga í felag.

SKIL skal sjálvsagt vera í, marknaðarbúskaparlaga skal tað vera forsvarligt, men ikki bara - um tað landsbúskaparlaga er út í bláan heim.

HETTA og líknandi niðurløg hava annars verið júkað í langsamligar tíðir, ikki minst av javnaðarflokkinum, men fyri deyvum oyrum, í øllum føri á teimum, sum sitið hava á sølu og skiparakstri, herundir bankunum. Men tibetur, hóast alt, eru nú úttilt fyri, at nýhugsan í so máta, eisini til frama fyri stovnsræktina, er avgjörd treytt fyri tí, ið nú skal henda við fiskivinnu okkara.

BROYTING sum henda krevur stórar umleggingar, bæði peningaliga og á annan hátt - herundir nógv umrøddu saneringarnar. Latíð tær so koma og tað skjótt, men eisini soleiðis, at rúm framyvir verður fyri teimum virkjum, sum longu hava fingið upp at standa «framtíðar» framleiðslu- og sölusambond.

Jákup Lindenskov, lögtingssmaður:

Blokkurin varð hastaður ígjøgnum

Hvussu í allari víðu verð skal bera til at fáa nýggja umsiting til blokkstuðulsskipanina uttan harav fylgjandi meirútreiðslum, ella skulu vit halda, at hetta einki kostar? spyr Jákup Lindenskov

Eitt av málunum, ið varð hastað ígjøgnum, beint áðrenn lögtingið fór í summarfrí, var blokkstuðulsskipanin. Fá góvu sær fær um hetta stóra málið.

Tá málið varð viðgjørt í tinginum, vóru tað eisini nøkur, sum vóru ivasom og funnst at, tí hetta málið ikki fekk nóg góða viðgerð. Ein teirra var Jákup Lindenskov, lögtingssmaður, sum áður var landsstýrismaður og umsat tá m.a. almannamál.

Hann helt tað vera nógv fyri, at eitt so stórt mál, ið er so nógvur peningur og so

grundleggjandi fyri sosiala grundarlagið hjá fólkinum í skundi varð fingið frá hondini. Tað varð skundi ígjøgnum, so landsstýrið kundi fara til samráðing við ríkisstjórnina í dag.

- Eg haldi ikki, at ríkisstjórnin rættiliga hevur givið sær far um, hvussu týðandi og hvussu nervandi tað kann verða fyri framtíðar Føroyar og fyri fólkið, um vit flyta okkara leik so, at sosialu skipanir okkara verða avlagðar og avskepladar, at vit ikki fylgja teimum normum, sum vit í Javnaðarflokkinum hava fram-

hildið, at tær skulu liggja á sama stóði sum í hinum Norðurlondum og í danska ríkinum annars, segði Jákup Lindenskov.

Hann helt, tað átti at borðið til at sagt donsku ríkisstjórnini frá, at tað ber ikki til at skunda sær soleiðis, bara tí tað nú einaferð er staðfest, at okkurt er skeiðt er gjørt í umstingarlíðnum. Hvat hendir ikki av líkum og ólíkum í EF-samanhang! segði Jákup Lindenskov.

- Vit skulu ikki stara okkum blindar, tí tað er opportunt. Ikki taka alt fyri rætt

og rímligt, sum kemur fram frá umsitingarsneytarunum, ikki halda, at alt tað sum er og var nú er rangt og rangvørt og heldur ikki verður tað so, at alt tað, sum kemur frá nýggju kveistrunum er til UG. Tað er tað ikki, og tað verður tað ikki, segði Jákup Lindenskov.

Hann tosaði um allar tær nýggju lógimar, t.d. um nýggja grannskoðaraskipan. Tað má ikki fáa okkum at halda, at allar súðir nú eru syltar.

Tað kostar

- Hvussu í allari víðu verð

skal tað nú bera til at seta nýggja umsiting upp at standa uppá "no time" uttan harav fylgjandi meirútreiðslum, uttan at orð verður grett um meirútreiðslu, ella trúgva vit veruliga, at hetta alt einki kostar í øktari umsiting? Samstundis sum vit á hin bógvin við gráturødd fortelja fólki, at vit mugu leggja nýggjar skattir á fólk, tí alt skal og má sparast upp í nakka, og helst skulu uppsigast so nógv sum gjørligt fyri at minka um almenna útreiðslustøðið, sum tað eitur á nýføroyskum, segði Jákup Lindenskov.

Hann gav Atla Dam rætt í, at tá eitt mál verður skundað

soleiðis ígjøgnum er vandi fyri uppaftur fleiri skeivleikum.

- Eg atkvøði ikki fyri hesum málinum av góðum huga, eins og á sinni tá lögtingið samtykti nýggja sjúkrahúslóg- og landsstýrið í samráðingum við innanríkisráðgjafar greiddi frá, at lögtingið hevði broytt lógina, soleiðis at sjúkrahúsinu fingi hvør sítt stýri í staðin fyri eitt. Tá segði skrivstovustjórnin Drejer: "Vi kan selvfølgelig forelægge forslaget for Folketinget" og so legði hann aftrat - "om end med værmelse".